

Länstyrelsen
Värmland

Samhällsbyggnad
Meda Andersson
010 – 224 73 18

**Reviderat
GRANSKNINGSYTTRANDE**

Datum
2022-01-21

Sida
1(5)
Referens
Dnr: 401-9924-2021

Torsby kommun
1. Kommunstyrelsen
695 80 TORSBY
ks@torsby.se

Granskning av Fördjupning av översiktsplan för Branäs, Torsby kommun

Beskrivning av ärendet

Kommunen har den 26 november 2021 inkommit med ett ändrat planförslag efter granskningstiden utan att en ny granskning äger rum, och begär enligt 3 kap 18a § PBL att Länstyrelsen tillhandahåller ett reviderat granskningsyttrande enligt 3 kap 16 § PBL.

Rubricerad fördjupning av översiktsplan för Branäs översändes till Länstyrelsen för granskning enligt 3 kap. 14 § Plan- och bygglagen (PBL) den 21 juni 2021. Förslaget sändes då för yttrande till berörda myndigheter samt till berörda enheter inom Länstyrelsen. Sveriges geologiska undersökning (SGU), Statens geotekniska institut (SGI), Post- och telestyrelsen (PTS), Skogsstyrelsen och Trafikverket inkom med yttranden med anledning av planförslaget. Endast SGI lämnade synpunkter av sådan karaktär att de har sammanvägts i Länstyrelsens yttrande. Länstyrelsens granskningsyttrande nr1 är daterat den 24 september 2021. Nedan följer alltså ett reviderat granskningsyttrande där nya fakta och ändringar i planen har vägts in.

Förslaget är ursprungligen upprättat den 4 juni 2021 och har inför reviderat granskningsyttrande kompletterats och justerats den 23 november 2021. Följande handlingar ingår:

- Planbeskrivning reviderat den 23 november 2021
- Miljökonsekvensbeskrivning reviderad den 23 november 2021
- Samrådsredogörelse
- Karta 1, Utvecklingsstrategi
- Karta 2, Markanvändningskarta
- Karta 3A, Riksintressen
- Karta 3B, Naturvärden och friluftsvärden

- Karta 3C, Kulturvärden och jordbruksmark
- Karta 3D, Miljö, hälsa och säkerhet, ersatt med 3D och 3E den 23 november 2021
- PM Naturmiljö
- Dagvattenutredning

Länsstyrelsens roll

Länsstyrelsen ska enligt 3 kap. 16 § PBL avge ett granskningsyttrande där det enbart ska anges om

1. förslaget inte tillgodoser ett riksintresse enligt 3 eller 4 kap. miljöbalken (MB),
2. förslaget kan medverka till att en miljökvalitetsnorm enligt 5 kap. MB inte följs,
3. redovisningen av områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen inte är förenlig med 7 kap. 18 e § första stycket MB,
4. sådana frågor rörande användningen av mark- och vattenområden som angår två eller flera kommuner inte samordnas på ett lämpligt sätt, och
5. en bebyggelse blir olämplig eller ett byggnadsverk olämpligt med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Länsstyrelsen ska enligt 3 kap 18a § PBL på kommunens begäran tillhandahålla ett reviderat granskningsyttrande enligt 16§, om

1. kommunen ändrar planförslaget efter granskningstiden utan att en ny granskning enligt 18 § äger rum, och
2. länsstyrelsens yttrande till följd av ändringen helt eller delvis inte längre är relevant. Lag (2020:76).

Länsstyrelsen vill upplysa om att kommunen enligt 3 kap. 20 § PBL ska redovisa länsstyrelsens granskningsyttrande tillsammans med översiktsplanen.

Sammanfattning

I samrådet lämnade Länsstyrelsen rådgivande synpunkter kring planens innehåll vad gäller allmänna intressen enligt 2 kap. PBL och synpunkter kopplade till statliga intressen men också redaktionella kvaliteter som kopplas till läsbarhet och förståelse av planen.

Flera synpunkter rörde hur Länsstyrelsen såg att planens anspråk på ändrad markanvändning kunde leda till svårigheter att förverkliga översiktsplanens intentioner i efterföljande detaljplanering eller bygglov. Principiella frågor om exploateringars påverkan på kända vatten- och naturvärden var framträdande.

Länsstyrelsen lyfte under samrådet oklarheter kopplade till påverkan på Natura 2000-området Klarälven, övre delen, samt osäkerheter om arbetet med att nå uppställda miljökvalitetsnormer för vatten motverkas av planförslaget.

Osäkerheterna har i det nu reviderade planförslaget daterat den 23 november 2021 ytterligare utretts och redovisats. Länsstyrelsen synpunkter i granskningsyttrandet daterad den 24 september angående riksintressen Natura 2000 samt miljö kvalitetsnormer för vatten utgår därför.

Flera ändringar av kartografin och andra planhandlingar har enligt Länsstyrelsen på ett positivt sätt förbättrat läsbarheten av planen. Bland annat kan lyftas att sommaraktiviteter framgår bättre i kartunderlaget och i planbeskrivningen.

Riksintressen

Kommunen har uppdaterat granskningshandlingarna den 23 november 2021 och Länsstyrelsen anser att ändringar/kompletteringar är godtagbara med hänsyn till Natura 2000.

Miljö kvalitetsnormer för vatten

Kommunen har uppdaterat granskningshandlingarna den 23 november 2021 och Länsstyrelsen anser att ändringar/kompletteringar är godtagbara med hänsyn till MKN-vatten.

Landsbygdsutveckling i strandnära lägen

Kommunen har inte pekat ut några områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS-områden) i rubricerad fördjupning. Gällande LIS-plan vann laga kraft den 23 juni 2020 och pekar inte ut något område i Branäs. Under planprocessen föreslog dock kommunen ett sådant, med inriktningen verksamheter, friluftsliv och rekreation, däribland husvagnsuppställning. De svaga geotekniska förutsättningarna och översvämningsrisker som hotar området pekade mot att endast enklare åtgärder kan tillåtas i området samt föreliggande risker för påverkan på Natura 2000-området och miljö kvalitetsnormer för vatten, i kombination med det faktum att föreslagna åtgärder i delar sannolikt kan genomföras även med andra skäl än LIS som grund, gjorde sammantaget att Länsstyrelsen avstyrkte utpekandet, som också utgick ur slutligt förslag.

I nu aktuellt planförslag pekas alltså inget LIS-område ut, men kartan tillhörande utvecklingsstrategin indikerar utvecklingstankar längs hela planområdets strandlinje, till skillnad från samrådsförslaget där endast halva sträcka pekade ut för detta ändamål.

Kommunen har uppdaterat granskningshandlingar den 23 november 2021 och förtydligar vikten av att åtgärder i närheten av Klarälven inte hindrar allmänhetens tillgång till strandområdet eller försämrar goda livsvillkor för växt- och djurlivet och den känsliga miljön i och längs med Klarälven, som även utgör Natura 2000-område. Kommunen har inte preciserat vilka åtgärder som är tänkbara inom området, liksom vilka åtgärder kommunen inte bedömer lämpliga. Innan detta har förtydligats anser Länsstyrelsen att ingen övergripande planmässig bedömning har gjorts av utpekandet ur strandskyddssynpunkt och grunderna för avsteg från förbudsbestämmelserna i 7 kap. 15 § miljöbalken betraktas som outhärdliga.

Hälsa och säkerhet

Ras och skred

Kommunen har uppdaterat kartunderlaget den 23 november 2021 med redovisning av lutningsförhållanden.

Planbeskrivningen har efter samrådet kompletterats med ställningstagande gällande risker för ras och skred och vikten av att särskilt beakta den befintliga skogens stabiliserande egenskaper i särskilt känsliga områden. Inga förändringar har gjorts i markanvändningskartan till följd av detta.

Översvämning

I samrådet lyfte Länsstyrelsen Boverkets tillsynsvägledning och framhävde att även om ingen *ny sammanhållen bebyggelse* föreslås så behöver kommande projekt som innebär komplettering i befintlig bebyggelse, belägen under högsta beräknat flöde, föregås av en tydlig motivering och konsekvensbeskrivning. Länsstyrelsen hade också synpunkter på lokaliseringen för elförsörjning i översvämningshotat läge med otillfredsställande geotekniska kvaliteter. Kommunen har till granskningsskedet flyttat och avgränsat området för elförsörjning så att transformatorstation är belägen över beräknat högsta flöde och på fast mark. Dessutom i ett läge där transformatorstationens skyddsavstånd inte hindrar framtida utveckling inom planområdet. Länsstyrelsen välkomnar ändringarna i detta avseende.

I markanvändningskartan pekas ett område L ut, för landsbygd. I beskrivningen av vad som ryms i utpekandet uppger kommunen att viss komplettering av areella näringar och bostäder i en gles struktur är lämplig. Då området i stora delar hotas av risk för översvämning från Klarälven och dessutom utgör aktsamhetsområde för skred så anser Länsstyrelsen att denna beskrivning av utveckling bör utgå.

Dricksvattenförsörjning

I samrådsredogörelsen uppges att kommunen arbetar med att inrätta ett vattenskyddsområde i Branäs, men ingenstans i planhandlingarna återspeglas detta. Eftersom behovet av ett skyddsområde har funnits en längre tid och ett sådant område med dess föreskrifter kan få stor inverkan på realiserandet av de markanvändningar som pekas ut i den fördjupade översiktsplanen så anser Länsstyrelsen att planarbetet behöver hantera frågan och besvara hur dricksvattnet för ett stort antal abonnenter ska skyddas.

Blåljusverksamhetens tillgänglighet till området

Ett område som Branäs består av flera perifert belägna delar och i kombination med många besökare närvarande ökar sannolikheten för olyckor, vilket är en risk som planeringen behöver beakta.

Efter samrådet har kommunen på ett godtagbart vis förtydligat frågor om ambulans- och räddningshelikopters möjligheter att nå området i såväl dalen som på toppen.

Upplysning

Den 2 augusti 2021 trädde en lagändring ikraft som resultat av regeringens arbete med att förtydliga implementering av EU:s MKB-direktiv. Ändringen har gjorts i 4 kap. 2 § PBL och listar i punkt 3 vilka åtgärder som ska undersökas rörande betydande miljöpåverkan (BMP) och i de fall BMP kan antas, ska detaljplan tas fram. Denna lagändring kan enligt Länsstyrelsen medföra att anläggandet av fler nedfarter behöver föregås av i första hand en bygglovsprocess med undersökningssamråd och i de fall betydande miljöpåverkan kan antas, även en detaljplaneprocess. Detta gäller även campingplatser och andra åtgärder.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av länsråd Johan Blom med planhandläggare Meda Andersson som föredragande. I den slutliga handläggningen har också avdelningschef Bengt Falemo, enhetschef Samhällsbyggnad Anna Nordlander och plan- och infrastrukturhandläggare Emil Jessen deltagit.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.